Lietas arhīva Nr. C-1461-21/16
ECLI:LV:KURT:2021:0430.C69146121.4.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Liepājā 2021.gada 30.aprīlī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnesis Iļja Grigorjevs
rakstveida procesā izskatīja civillietu OU "AKTIVA FINANTS" prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 6.janvārī OU "AKTIVA FINANTS" (turpmāk arī – prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. D/ (turpmāk arī – atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018.gada 5.novembrī atbildētāja noslēgusi ar SIA "VIA SMS" (turpmāk arī – aizdevējs) kredītlīnijas līgumu "Elastīgais aizdevums" Nr. 1058421 (turpmāk arī – aizdevuma līgums). Aizdevuma līguma ietvaros atbildētājai bija piešķirts aizdevums 3000,00 EUR. Atbildētāja nav izpildījusi aizdevuma līguma nosacījumus, neatmaksātā aizdevuma summa ir 2925,00 EUR.

Saskaņā ar 2019.gada 21.oktobra cesijas līgumu Nr. SMS 9, aizdevējs cedēja prasītājai atbildētājas parādu 2925,00 EUR, kas izriet no aizdevuma līguma, tajā skaitā arī tiesības uz visiem iespējamiem galvenajiem un blakus prasījumiem, tai skaitā pielīgtiem un likumiskiem procentiem, līgumsodiem.

Prasītāja norāda, ka tai ir tiesības piedzīt no atbildētājas nolīgtos procentus par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 17.08.2019. līdz 25.11.2019. 253,83 EUR apmērā, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 10.12.2020. līdz 04.01.2021. 11,54 EUR, aizdevuma līgumā paredzēto līgumsodu par laika periodu no 05.11.2019. līdz 25.11.2019. 292,50 EUR.

Saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu, 2013.gada 29.janvāra Ministru kabineta noteikumu "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu prasītājas parādu atgūšanas izdevumi ir 17,00 EUR, ko prasītājai ir tiesības piedzīt no atbildētājas.

Prasības pieteikumā lūgts piedzīt no atbildētājas aizdevuma summas parādu 2925,00 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 253,83 EUR, līgumsodu 292,50 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 11,54 EUR, parāda atgūšanas izdevumus 17,00 EUR un tiesas izdevumus. Lūgts apstiprināt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasība pamatota uz Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1756., 1757., 1759., 1763., 1793., 1797., 1798., 1801., 1805., 1934., 1943.pantu.

[2] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumu uz celto prasību tiesai nav iesniegusi.

[3] Ar Kurzemes rajona tiesas tiesneša 2021.gada 16.februāra lēmumu, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, noteikts izskatīt lietu rakstveida procesā 2021.gada 30.aprīlī, nosakot lietas dalībniekiem termiņu līdz 2021.gada 30.martam papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu (tostarp lūguma par lietas izskatīšanu tiesas sēdē) un noraidījumu tiesas sastāvam iesniegšanai.

Par lietas izskatīšanas datumu pusēm ir paziņots, 2021.gada 19.februārī nosūtot paziņojumus: prasītājai – uz prasības pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi, atbildētājai – uz deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 48.lapa).

Tiesneša noteiktajā termiņā lūgumi par lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav saņemti, līdz ar ko lieta izskatāma rakstveida procesā.

Sakarā ar to, ka atbildētāja nav tiesai iesniegusi rakstveida paskaidrojumu par prasību, nav pieteikusi lūgumu skatīt lietu tiesas sēdē, lietā esošie rakstveida pierādījumi ir pietiekami strīda izšķiršanai, tiesa uzskata, ka lietā, atbilstoši Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmajai daļai, taisāms aizmugurisks spriedums. Uz aizmuguriska sprieduma taisīšanu pieļaujamību šajā gadījumā norādīts arī juridiskajā literatūrā (*sal. Tieslietu ministrija. Jautājumi un atbildes par tiesu procesu norisi atbilstoši likumam "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" // Jurista vārds, 09.04.2020.*).

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[4.1] Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības.

[4.1.1] Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

No lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem redzams, ka 2018.gada 5.novembrī aizdevējs un atbildētāja noslēguši kredītlīnijas līgumu "Elastīgais aizdevums" Nr.1058421 (turpmāk arī – aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums 3000,00 EUR ar pienākumu veikt atmaksu 30 dienu laikā (lietas 20.-36.lapa). Aizdevums tika izmaksāts atbildētājai laika posmā no 2019.gada 21.jūlija līdz 2019.gada 29.jūlijam (lietas 37.lapa). Tas nozīmē, ka pilna aizdevuma atmaksa bija jāveic līdz 2019.gada 28.augustam.

Atbildētāja līguma noslēgšanas faktu un aizdevuma saņemšanu nav apstrīdējusi, nav cēlusi pret to iebildumus.

[4.1.2] Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Atbilstoši Civillikuma 1804.pantā noteiktajam agrākais kreditors, neraugoties uz cesiju, vēl joprojām skaitās par tādu līdz tam laikam, kamēr cesionārs nav dabūjis apmierinājumu no parādnieka, vai nav cēlis pret to prasību, vai vismaz nav tam pienācīgā kārtā par cesiju paziņojis.

2019.gada 21.oktobrī aizdevējs un prasītāja noslēguši cesijas līgumu Nr. SMS 9, saskaņā ar kuru aizdevējs nodod prasītājai prasījuma tiesības, kas izriet no noslēgtajiem aizdevuma līgumiem, tai skaitā prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no aizdevuma līguma (lietas 10.-13.lapa). 2020.gada 10.decembrī prasītājas pārstāvis nosūtījis atbildētājai paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju un paziņojumu par parādsaistībām, informējot, ka prasījuma tiesības ir cedētas prasītājai un norādot parāda summu (lietas 38.,39.lapa).

Tiesas rīcībā nav informācijas, ka iepriekš norādītais cesijas līgums tiktu atcelts vai atzīts par spēkā neesošu. Līdz ar to secināms, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[4.1.3] Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Savukārt Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbildētāja nav iesniegusi tiesā pierādījumus, ka viņai izsniegtais aizdevums 3000,00 EUR ir atmaksāts. No lietas materiāliem redzams, ka neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 2925,00 EUR, ko atbildētāja nav apstrīdējusi.

[4.1.4] Ievērojot iepriekš norādītos apstākļus, tiesa atzīst, ka prasība daļā par aizdevuma pamatsummas parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma.

[4.2] Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

[4.2.1] Saskaņā ar aizdevuma līguma pielikumiem procentu likme, kas jāmaksā atbildētājai par aizdevuma lietošanu, ir 43,8% gadā.

Ņemot vērā minēto, par izsniegtā kredīta izmantošanu prasītāja ir aprēķinājusi procentus par aizdevuma izmantošanu 348,83 EUR par laika posmu no 2019.gada 17.augusta līdz 2019.gada 25.novembrim. Atbildētāja pēc cesijas līguma noslēgšanas veikusi maksājumus prasītājai procentu saistību samaksai 95,00 EUR, pēdējais procentu maksājums veikts 2020.gada 20.maijā 60,00 EUR apmērā (lietas 40.lapa), līdz ar ko procentu parāds par aizdevuma izmantošanu ir 253,83 EUR.

Atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus par procentu parāda samaksu, nav cēlusi iebildumus, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus un procentu parāda aprēķinu.

Tādējādi tiesa atzīst, ka ir apmierināma prasība daļā par aizdevuma lietošanas procentu piedziņu.

[4.2.2] Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Savukārt atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Par aizdevuma pamatsummas atmaksas kavējumu prasītāja ir aprēķinājusi likumiskos procentus 11,54 EUR par laika posmu no 2020.gada 10.decembra līdz 2021.gada 4.janvārim.

Ievērojot to, ka atbildētāja nav apstrīdējusi likumisko procentu aprēķinu un nav iesniegusi pierādījumus, ka likumiskie procenti ir samaksāti, tiesa atzīst, ka prasība daļā par likumisko procentu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

[4.3] Atbilstoši Civillikuma 1716.panta pirmajai un trešajai daļai līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Savukārt Civillikuma 1720.panta 1.punkts paredz kreditora tiesību prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1. un 7.punktā noteikto, ja aizņēmējs savlaicīgi neveic kādu aizdevuma līgumā noteikto maksājumu, aizņēmējam jāmaksā aizdevējam nokavējuma līgumsods no katra nokavētā maksājuma summas 0,5% par katru dienu līdz attiecīgās summas atmaksas brīdim. Līgumsoda samaksa neatbrīvo aizņēmēju no neizpildīto saistību izpildes pienākuma.

Ņemot vērā minēto, par izsniegtā aizdevuma atmaksas kavējumiem prasītāja par laika posmu no 2019.gada 5.novembra līdz 2019.gada 25.novembrim ir aprēķinājusi līgumsodu 292,50 EUR. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus par līgumsoda samaksu, nav cēlusi iebildumus, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus un līgumsoda aprēķinu.

Novērtējot līgumsoda apmēru, tiesa nonāk pie secinājuma, ka līgumsods ir samērīgs, atbilst godīgai darījuma praksei un tā apmērs nepārsniedz Civillikuma 1716.panta trešajā daļā noteikto ierobežojumu. Tādējādi ir apmierināma prasība daļā par līgumsoda piedziņu.

[4.4] Saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.panta pirmo un otro daļu parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus, ja to atlīdzināšana tiek pieprasīta un nepastāv strīds par parāda esamību. Parāda atgūšanas izdevumiem jābūt samērīgiem un objektīvi pamatotiem. Par samērīgiem uzskatāmi parāda atgūšanas izdevumi, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamam apmēram (izņemot tos izdevumus, kurus Ministru kabinets atzinis par neatlīdzināmiem).

Atbilstoši Ministru Kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotus parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst šādam pieļaujamam apmēram: par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā sniegta informācija par parāda esību un aicinājums labprātīgi izpildīt kavētās maksājuma saistības, un par nepieciešamajām darbībām parādnieka faktiskās kontaktinformācijas noskaidrošanai, ja parādnieks nav sasniedzams, – kopā ne vairāk kā septiņus *euro*; par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām – kopā ne vairāk kā 10 *euro* parāda atgūšanas procesā, līdz parādnieks izpildījis maksājuma saistības pret parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēju vai kreditoru.

No lietas materiāliem redzams, ka 2020.gada 10.decembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājai paziņojumu par parādsaistībām, aicinot nokārtot parādsaistības (lietas 39.lapa). To, vai ir veiktas citas darbības parāda atgūšanai, prasītāja nav norādījusi un nav arī iesniegusi pierādījumus citu darbību veikšanai.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka ir apmierināma prasība daļā par ārpustiesas parāda piedziņas izdevumu 7,00 EUR piedziņu no atbildētājas. Savukārt prasība daļā par ārpustiesas parāda piedziņas izdevumu 10,00 EUR piedziņu ir nepamatota un noraidāma.

[5] Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tiesa atzīst, ka, pamatojoties uz Civillikuma 1756.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, nosakot, ka procentu

pieaugums apstājas, sasniedzot galvenā parāda summu.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Ņemot vērā, ka prasības apmierinātā daļa veido 99,71% no prasības summas, tad no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami 99,71% no tiesas izdevumiem, ko samaksājusi prasītāja, ceļot prasību – valsts nodevas daļa 373,54 EUR (lietas 7., 8.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa 5,35 EUR (lietas 9.lapa).

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.-195., 208.[1], 208.[2] pantu, tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt OU "AKTIVA FINANTS" prasību pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu OU "AKTIVA FINANTS", reģistrācijas numurs 10746479, aizdevuma summas parādu 2925,00 EUR (divi tūkstoši deviņi simti divdesmit pieci *euro*), aizdevuma lietošanas procentus 253,83 EUR (divi simti piecdesmit trīs *euro* 83 centi) par laika posmu no 2019.gada 17.augusta līdz 2019.gada 25.novembrim, likumiskos nokavējuma procentus 11,54 EUR (vienpadsmit *euro* 54 centi) par laika posmu no 2020.gada 10.decembra līdz 2021.gada 4.janvārim, līgumsodu 292,50 EUR (divi simti deviņdesmit divi *euro* 50 centi), parāda atgūšanas izdevumus 7,00 EUR (septiņi *euro*) un tiesas izdevumus 378,89 EUR (trīs simti septiņdesmit astoņi *euro* 89 centi), nosakot, ka piespriestās naudas summas iemaksājamas SIA "Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas numurs 40003717522, bankas kontā /konta numurs/ ("Swedbank" AS).

Noraidīt prasību daļā par parāda piedziņas izdevumu 10,00 EUR (desmit *euro*) piedziņu.

Atzīt prasītājas OU "AKTIVA FINANTS", reģistrācijas numurs 10746479, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas /pers. D/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas (2925,00 EUR), nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot parāda summu.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir desmit dienas no tā spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja OU "AKTIVA FINANTS" ir tiesīga pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Atbildētāja/pers. D/ nav tiesīga pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet ir tiesīga 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kas taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnesis (personiskais paraksts) I.Grigorjevs